Stimate Cititor,

În paginile care urmează vei putea citi informații referitoare la istoricul și activitatea Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria, înființat în anul 1993, în scopul derulării unei activități științifice pentru identificarea valorilor culturale, care asigură existența și continuitatea românilor pe meleagurile ungare. Te invităm să descoperi în acest caiet informativ evaluarea programelor științifice și culturale ale Institutului.

27 noiembrie 2010

dr. Maria Berényi
director

Despre Institut

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria funcţionează cu trei secţii: etnografie, lingvistică-literatură şi istorie. Activitatea ştiinţifică desfăşurată de către intelectualii grupaţi în jurul acestui atelier constituie una dintre cele mai importante realizări spirituale din ultimele decenii ale comunităţii româneşti din Ungaria.

Institutul, de la început, şi-a orientat activitatea în două direcţii principale: una de cercetare ştiinţifică pe tărîm istoric, demografic, filologic, istorico-literar, lingvistic, etnografic-etnologic, artistic, etc. şi cealaltă de valorificare a rezultatelor cercetărilor din aceste domenii, prin publicaţii periodice proprii şi prin cărţi. În acelaşi timp, Institutul organizează anual manifestări ştiinţifice de prestigiu, sesiuni de comunicări şi mese rotunde cu participanţi din ţară şi de peste hotare.

Obiectivele Institutului

Printre obiectivele prioritare ale Institutului se numără următoarele:

– Promovarea şi păstrarea identităţii etnice, lingvistice, culturale şi religioase a românilor din Ungaria.

– Promovarea dialogului intercultural şi cunoaşterea istoriei comunităţii româneşti din Ungaria.

– Arhivarea documentelor legate de istoria şi cultura comunităţii româneşti din Ungaria.

– Punerea în circuitul ştiinţific a unor documente, acte, informaţii, corespondenţe şi materiale de diferite tipuri, care să contribuie la reconstituirea ştiinţifică a mecanismelor, ce au pus în mişcare lupta politică şi naţional-culturală a românilor din Ungaria, pentru apărarea şi afirmarea fiinţei naţionale în epocă.

– Popularizarea activităţii personalităţilor româneşti marcante din Ungaria.

– Colaborarea cu Universităţi şi Institute ştiinţifice de prestigiu din ţară şi străinătate.

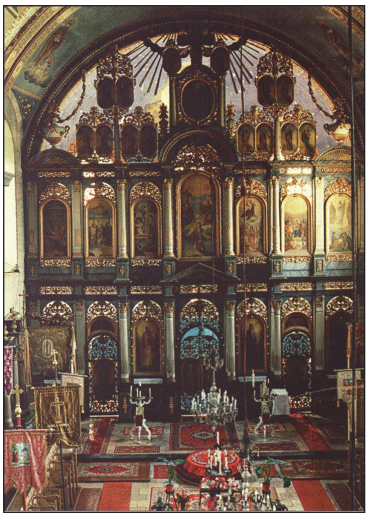

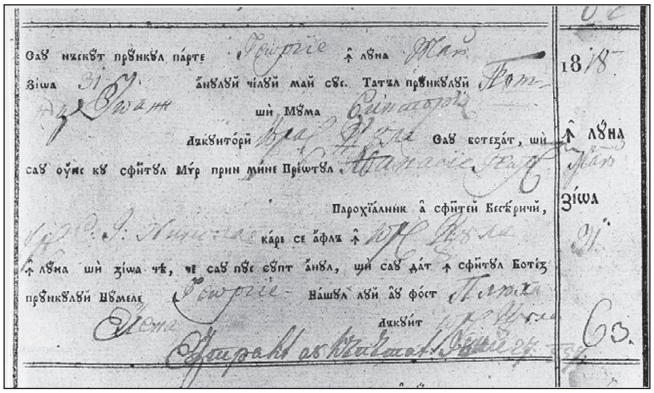

1818

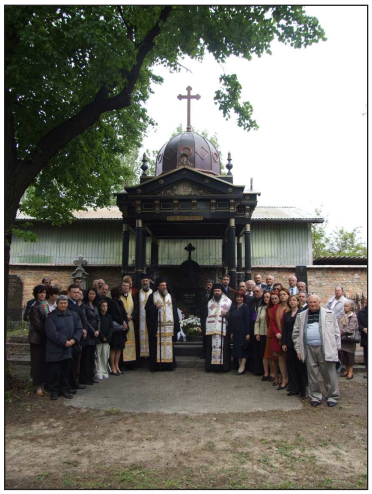

Domenii de cercetare

– Etnografie și folclor: folclor literar, mitologie populară, sărbători calendaristice, obiceiuri familiale, arhitectură populară, port, textile, ceramică
– Istorie: istoria presei, istorie locală, istorie ecleziastică, istoria culturii, demografie, interculturalitate, studii interetnice
– Limbă: sociolingvistică, dialectologie, bilingvismul românilor din Ungaria
– Literatură: literatura românilor din Ungaria, romanul românesc interbelic, literatura română modernă

Rezultate

Rezultatele angajamentelor asumate de membrii Institutului se reflectă atît în participarea la o serie de importante manifestări ştiinţifice interne sau externe cît şi în publicarea mai multor volume, precum şi a numeroaselor studii apărute în paginile publicaţiilor periodice ale Institutului sau în alte reviste ştiinţifice din ţară şi din străinătate.

Rezultatele cercetărilor şi anchetelor de teren sînt reflectate în lucrări de sinteză, culegeri de documente istorice, etnografice, referitoare la mai multe probleme actuale ale istoriei comunităţii, diverse materiale didactice şi de popularizare a ştiinţei. Acestea oferă cititorilor imaginea sinelui comunitar actual, fiind practic un indicator oficial al reconstruirii identităţii şi al configurării modurilor în care membrii grupului etnic se disting în relaţiile lor sociale cu alţi indivizi şi cu alte colectivităţi.

Pînă la ora actuală Institutul a editat 68 de publicaţii şi a organizat 20 de simpozioane internaţionale.

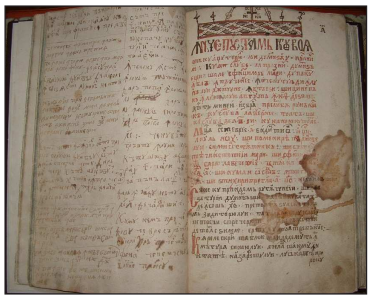

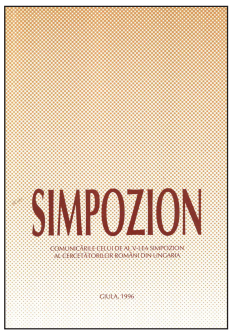

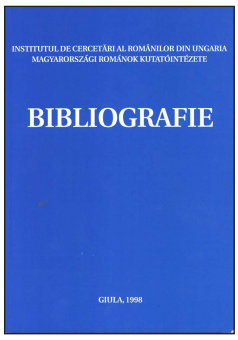

Publicaţii

Institutul editează anual publicaţiile *Simpozion, Izvorul* şi *Lumina*. A scos de sub tipar în 1998, volumul *Bibliografie* care conţine lucrările colaboratorilor, concretizate în cărţi, studii şi articole, apărute în reviste de specialitate, în periodice cultural-ştiinţifice din ţară şi străinătate pînă la finele anului 1997. Studiile mai voluminoase ale cercetărilor au fost publicate în volumul bilingv *Annales,* ediţiile 1996 şi 2000. În afară de publicaţiile amintite, Institutul a publicat monografiile comunelor *Chitighaz* (1993), *Bătania* (1995) şi *Micherechi* (2000). Aceste publicaţii sînt nu numai lucrări de specialitate, dar şi materiale utile pentru cei care doresc să fie la curent cu istoria şi situaţia actuală a populaţiei româneşti din Ungaria.

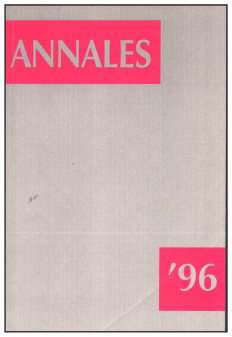

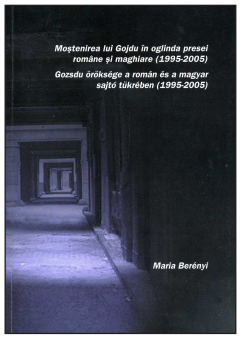

Simpozioane

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria organizează anual simpozionul internaţional, care oferă ocazia unor contacte, schimburi de idei, informaţii şi a unui schimb de experienţă între specialiştii implicaţi. Prin organizarea Simpozionului scopul nostru e să oferim realizarea unui dialog ştiinţific-cultural, încurajarea intelectualilor, a generaţiilor tinere de a cunoaşte şi proteja, de a-şi însuşi şi perpetua acest patrimoniu, marcă a propriei identităţi etno-culturale. Conferinţa oferă posibilitatea de contact direct între acei istorici, etnografi, lingvişti, literaţi, etnologi, etc. din Ungaria şi România, care au acelaşi domeniu de activitate.

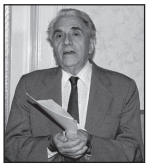

Manifestări culturale – Aniversări

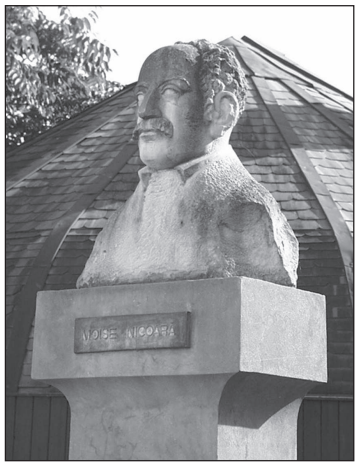

Institutul se angajează la organizarea unor manifestări ştiinţifice tematice în domeniile istorie, etnografie, cultură, etc. Institutul este implicat în marcarea memoriei unor personalităţi care au aparţinut comunităţii româneşti din Ungaria şi care şi-au adus un aport însemnat la păstrarea şi îmbogăţirea tezaurului cultural românesc. În parcul Episcopiei Ortodoxe Române din Giula în 1995 a ridicat bustul lui *Moise Nicoară*.

Tot în cronica evenimentelor iniţiate de Institut, strîns legate de cinstirea amintirii personalităţilor marcante ale culturii şi istoriei românilor din Ungaria, se înscrie dezvelirea plăcii comemorative a lui *Gheorghe Pomuţ* în 1998, aşezată pe peretele fostului internat al şcolii româneşti din Giula.

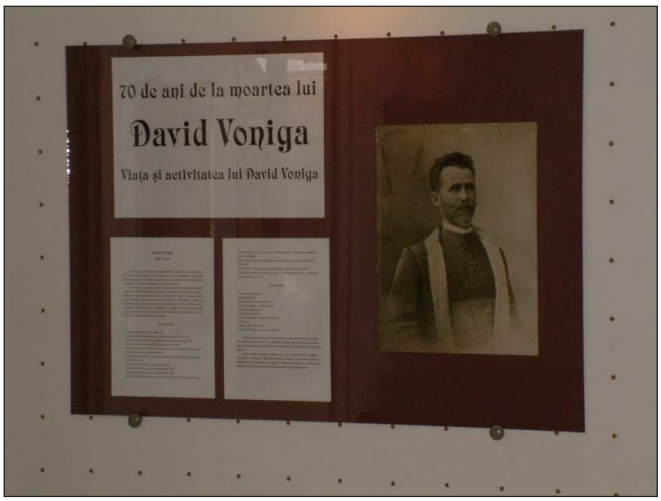

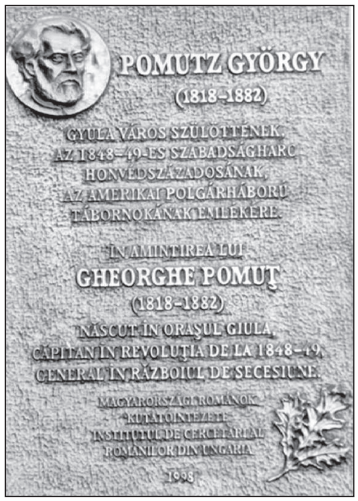

Mijloace de promovare-popularizare

– Prezentarea rezultatelor ştiinţifice în mass-media scrisă şi electronică.
– Lansări de cărţi şi publicaţii.
– Organizarea activităţilor cu caracter profesional (simpozioane, mese rotunde, schimburi de experienţă) şi susţinerea activităţilor de formare continuă.
– Distribuirea gratuită a publicaţiilor prin poştă şi prin voluntari bibliotecilor din ţară şi străinătate, universităţilor mai importante, şcolilor, asociaţiilor culturale, s.a.
– Recenzarea publicaţiilor în reviste de specialitate, pentru a intra în circuitul ştiinţific naţional şi internaţional.

Beneficiari

Fondatorii Institutului sînt convinşi că prin activitatea lor vor putea atrage atenţia românilor de pe aceste meleaguri. De la constituire, cu activitatea sa, Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria se adresează profesorilor, cadrelor universitare, studenţilor şi altor categorii de iubitori ai limbii, istoriei, etnografiei şi literaturii româneşti din Ungaria. Publicaţiile Institutului, sînt bine cunoscute în ţară şi străinătate. Acestea se expediează la şcoli, biblioteci, asociaţii culturale, muzee, universităţi, arhive, etc. În lipsă de manuale, publicaţiile Institutului sînt folosite şi în învăţămîntul românesc din Ungaria, în domeniul *„Cultură şi civilizaţie românească"*. În afară de şcoli beneficiază de rezultatele Institutului şi alte instituţii româneşti: bisericile, mass-media românească, organizaţiile civile.

Relaţii internaţionale

Institutul întreţine relaţii de colaborare cu unităţi similare din străinătate, cu diverse universităţi, instituţii academice, muzee, biblioteci cum ar fi:Academia Română (mai multe instituţii ale acesteia), Universitatea Babeş-Bolyai din Cluj, Centrul de Studii Transilvane din Cluj, Muzeul Ţării Crişurilor din Oradea, Biblioteca judeţeană din Oradea, Complexul Muzeal Arad, Institutul de Cercetări al Şvabilor Dunăreni din Tübingen, Universitatea „Petru Maior" şi Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Şincai" din Tîrgu-Mureş, Universitatea „Lucian Blaga" din Sibiu, ş.a. Cu aceste instituţii facem şi schimburi de cărţi. Mai multe instituţii europene au cunoştinţă de activitatea Institutului, i s-au adresat mai multe biblioteci şi catedre din Austria, Anglia, Grecia, Franţa şi Germania, solicitînd trimiterea publicaţiilor acestuia.

8